

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 12.

Joulukuu.

TOIMITTAJAT:

JOHN SUNDBERG. HUUGO NYBERG.

Vastaava.

Toim. sihteeri.

1909

XIV:sta vuosik.

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 1 m. 50 p. koko vuodelta.

Sisällys: Joulukuu. — Sofia Elisabeth Elfving. — Havannoita Tampereen Talouskoulusta. — Tietoja kotimaasta. — Ystäville! — Kehoitus. — Ilmoituksia.

Joulu.

Kun sinä, hyvä lukija, saat tämän lehden käteesi, niin on joulukuu jo hyvin lähellä. Tämä lehti tahtoo sanoa sinulle: *hauskaa ja rauhallista joulukua!*

Sinä tiedät minkätähden joulukua pidetään. Joulukuu on Jeesuksen Kristuksen syntymäpäivä. Joulukuna Jeesus syntyi maailmaan Betlehemissä.

Kauvan odottivat ihmiset Jeesuksen tulemista. Jumala lupasi antaa ihmisille Vapahtajan. Mutta he odottivat kauvan. Kun muutamat paimenet valvoivat yöllä Betlehemin kaupungin luona ja vartioitsivat lampaitansa, silloin enkelit tulivat heidän luoksensa. Yö muuttui kirkkaaksi ja enkelit sanoivat paimenille: *tänään on teille syntynyt Vapahtaja!* Paimenet menivät Betlehemiin ja löysivät pienen Jeesus-lapsen äitinsä Marian luona. Lapsi makasi tallin seimessä. Mutta paimenet iloitsivat ja kiittivät Jumalaa sentähden, että he *löysivät Jeesuksen.*

Se oli ensimmäinen jouluyö. Siitä on jo kauan, liki 2 tuhatta vuotta. Tätä tapausta me joulukuna muistellemme. Muista sinäkin joulukuna, rakas kuuromykkä, Jeesuksen syntymistä! Sinä näet,

että toiset ihmiset laulavat jouluvirsiä, he lukevat yhdessä Jumalan sanaa, toiset kuuntelevat, mitä luetaan. Näet ihmisten aikaiseen aamulla menevän joulukirkkoon. Siellä he kuulevat saarnaa Jeesuksesta ja yhdessä laulaen kiittävät Jumalaa. Sinä et voi kuulla joulusaarnaa, etkä laulaa joululauluja. Sinun täytyy toisella tavalla pitää joulua. Ota raamatun historia, lue siitä Jeesuksen syntymisestä. Ota Uusi Testamentti, lue Luukkaan evankeliumin 2 luku. Ota virsikirja, lue jouluvirsiä (esim. n:o 10, 11, 21, 22, 23). Lue myös virsikirjasta Joulurukouksia y. m. Jos et ymmärrä kaikkia sanoja, niin pyydä, että joku hyvä ihminen opettaa sinulle. Tällä tavalla sinäkin voit muistaa maailman Vapahtajan syntymistä. Ajattele myös, että Jeesus tuli maailmaan sinunkin tähtesi. Hän tuli tänne tekemään sinut onnelliseksi ja auttamaan sinua. Hän rakasti sinua niin paljon, että Hän läksi taivaan autuudesta ja tuli maan päälle. Hän tahtoi opettaa sinuaikin tuntemaan Jumalaa. Hän tahtoi neuvoa sinulle tien taivaaseen. Hän tuli tänne elämään, kärsimään ja kuolemaan sinun tähtesi, että sinä Hänen avullaan saisit syntisi anteeksi. Katso, kuinka paljon hyvää Jeesus on antanut sinulle ja kaikille ihmisille. Ja Hän on sinun paras ystäväsi. Ota sinä myös Hänet omaksi ystäväksesi ja anna itsesi, sydämesi, ajatuksesi Hänelle! Kun muistat Jeesusta, niin ymmärrät, että joulu on suuri ja pyhä juhla. Pidä sinä joulua Jeesuksen kanssa yhdessä. Kutsu Hänet luoksesi. Elä ole erossa Hänestä. Hän antaa sinulle oikean joulu-ilon ja joulu-rauhan.

H. N.

Sofia Elisabeth Elfving.

Tänä vuonna voi Kurikan km. koulun opettajatar neiti Elisabeth Elfving viettää 25-vuotis-juhlaa. Hän on nimittäin nyt työkennellyt 25 vuotta kuuromykkäin opettajana. On sen vuoksi syytä että kuuromykkäin lehdessä kerromme hiukan hänen elämäntyöstään. Sitä enemmän on siihen syytä, kun neiti Elfving on nykyään maassamme ainoa toimessaan oleva kuuromykkäin opettaja, joka itse on kuuromykkä.

Neiti Sofia Elisabeth Elfving on syntynyt Oulussa 28 p. helmikuuta 1862. Hänen isänsä, Karl Adolf Elfving oli merimies. Lapsia oli kaikkiaan 8, joista 4 oli kuuromykkää. Kuuden vuoden vanhana pantiin pikku Liisa, vaikka kuuromykkä olikin, koetteeksi kaupungin kansakouluun. Liisa sai istua luokalla muitten mukana, vaikka ei opetuksesta tietysti mitään ymmärtänyt. Hän oppi siellä kuitenkin kirjoittamaan kirjaimia ja piirustelemaan numeroita. Yhden vuoden kävi Liisa tässä koulussa. Mutta isä, joka surulla ajatteli kuuromykkäin lastensa tulevaisuutta, oli saanut kuulla, että Pietarsaaressa oli erityinen koulu kuuromykkiä varten. Pitkä oli matka Oulusta Pietarsaareen. Rautatietä ei silloin ollut, joten matkustaminen ei käynyt niin mukavasti kuin nyt. Mutta vastukset voitettiin, ja syksyllä v. 1871 tuli Elisabet Elfving Pietarsaaren kouluun. 7 vuotta sai hän nauttia neiti Anna Heikelin etevää opetusta ja sen jälkeen matkusti hän takaisin kotiinsa Oulussa.

Elisabeth Elfving.

Kun Elisabeth tuli kotiin, alkoi hänen isänsä kehoittaa, että hän rupeisi opettamaan nuorempia kuuromykkiä siskojansa, ettei niitä tarvitsisi lähettää pitkää matkaa Pietarsaareen. Elisabeth ryhtyi tuumasta toimeen, ja syksyllä 1882 alkoi Elfvingin kodissa pienoinen kuuromykkäin koulu. Oppilaita oli kaikkiaan 5: kaksi oli Elisabethin siskoa ja niitten lisäksi otettiin kouluun 3 Oulussa asuvia muita kuuromykkiä. Utterasti tehtiin pienoisesssä koulussa työtä. Osa oppilaita kävi koulua 4 vuotta, yksi sai opetusta 7 vuotta. Keväällä v. 1889 matkustivat nämä Elisabeth Elfvingin ensimmäiset oppilaat Pietarsaareen, jossa pastori Nordman tutki heidän taitoansa ja laski heidät Herran p. Ehtoolliselle.

Sillä välin oli jo Elfvingin koti Oulussa hävinnyt. Isä kuoli

1886, äiti oli kuollut jo aikaisemmin. Lasten täytyi itse ruveta hankkimaan elatuksensa. Keväällä 1889 matkusti Elisabeth Elfving oppilaittensa mukana Pietarsaareen. Hän jäi sinne pariksi vuodeksi ollen apuna erään kuuromykkäin koulun opettajan perheessä ja samalla opettaen vähän kuuromykkäin koulussa. Sen jälkeen muutti hän Vaasaan, jossa sai työtä puuvillatehtaalla.

Kuuromykkäin opetus näytti niin ollen loppuvan siihen. Elfvingistä tuli tehtaan työntekijätär.

Mutta Jumala johti asiat kuitenkin toisin. Talvella 1893 sai Elfving eräältä kuuromykkältä ystävältään Vähässäkyrössä kutsun tämän ystävänsä veljen häihin. Hän matkusti sinne. Häihin

N:o 1 Kurikan kuuromykkäinkoulu.

oli kokoontunut paljon vieraita, m. m. olivat siellä pitäjän molemmat papit, kirkkoherra Nybergh ja pastori Hallio. Kun neiti Elfving ystävänsä kanssa viittoen keskusteli ja he näyttivät ymmärtävän toisiansa erinomaisesti, herätti se läsnäolevain ihmetystä. Tuli myös puheeksi, että neiti Elfving oli opettanut kuuromykkiä Oulussa. Samalla muistivat papit, että Vähässäkyrössä oli useita kuuromykkiä, jotka eivät olleet saaneet opetusta. Heissä heräsi ajatus, että pitäisi koota Vähänkyrön kuuromykkät yhteen ja pyytää neiti Elfvingiä opettamaan heitä. Kysyttiin olisiko neiti Elfving siihen suostuvainen ja hän lupasi. Pastori Hallio lupasi pyytää kunnan avustusta. Tuumasta ryhdyttiin toimeen. Kunta suostui antamaan vapaan asunnon ja ylläpidon opettajalle

sekä jonkun verran palkkaa sinä aikana kun opetus kesti. Ja 12 p. helmikuuta 1893 alkoi kuuromykkäinkoulu *Vähässäkyrössä* Tervajoen kylässä Tapion mökissä. Tapion perheessä oli kaksi kuuromykkää lasta, jotka tulivat koulun oppilaiksi. Sen lisäksi tuli kouluun oppilaita muualta, niin että niitä oli yhteensä 7. Koulussa opetettiin uskontoa, äidinkieltä, laskentoa, kirjoitusta ja hiukan käsitöitä.

Vähänkyrön koulua pidettiin ainoastaan toista vuotta. Osa oppilaista matkusti neiti Elfvingin kanssa koulun päätyttyä Hau-

N:o 2 Neiti Elfving oppilaineen Kurikassa.

holle, jossa pastori Luoma laski heidät Herran p. Ehtoolliselle. Toiset laskettiin p. Ehtoolliselle kotipitäjissään.

Vähänkyrön koulu tuli pian laajemmaltakin tunnetuksi. Ihmisiä kulki katsomassa sellaista maaseudulla harvinaista koulua. Sanomalehdissä oli silloin tällöin uutisia koulun toiminnasta. Ja kun Vähänkyrön kuuromykkät olivat saaneet opetusta, oli *Ilmajoella* jo herännyt harrastus saada neiti Elfving opettamaan myös sen kunnan monia koulunkäymättömiä kuuromykkäiä. Pastori Hallio oli kirjoittanut Ilmajoen papistolle, että neiti Elfving olisi halukas ryhtymään Ilmajoella samanlaiseen opettaja-

toimeen, kuin oli ollut Vähässäkyrössä. Ilmajoen kunta suostui avustamaan yritystä, ja lokakuussa 1894 alkoi koulu Ilmajoen vaivastalossa. Oppilaita oli koulussa kaikkiaan 21. Kolme vuotta kesti koulu. Sen jälkeen laskettiin oppilaat Herran p. Ehtoolliselle.

Kun Ilmajoen kunnan avustus loppui, päätti neiti Elfving ruveta itse omin päin jatkamaan kouluansa Ilmajoella. Hän vuokrasi sitä varten sopivan huoneuston. Oppilaita ilmoittautui 15, useista eri pitäjistä. Työ alkoi. Mutta silloin saapui pyyntö

N:o 3 Neiti Elfving ja Kurikan koulun ent. oppilaita kokoontuneina jumalanpalvelukseen keväällä v. 1909.

Kurikasta, että neiti Elfving muuttaisi koulunsa sinne. Kurikan kunta lupasi avustusta samoin kuin ennen Vähäkyrön ja Ilmajoen kunnat. Neiti Elfving suostui ehdotukseen. Ja tammikuun alusta 1898 alkoi Kurikan kuuromykkäinkoulu työnsä. Koulua pidettiin aluksi Jyllilän kylässä Korpelan talossa. Tupa missä koulu oli, ei ollut suinkaan mukavimpia. Kaiken muun lisäksi oli se tavattoman kylmä. Usein siinä opettajan ja oppilaitten jalkoja paleli.

Toukokuun 1 p. 1898 tuli B. J. Söderman, josta sittemmin tuli niin hyvä kuuromykkäin ystävä ja auttaja, kirkkoherraksi

Kurikkaan. Kirkkoherra Söderman oli uuttera pappi, lämminsydäminen ihminen ja tarmokas toimen mies. Kaikista seurakuntansa asioista otti hän heti selvää. Niinpä kävi hän pian Kurikkaan tultuaan katsomassa Korpelan kuuromyökkäin koulua. Hän ihastui näkemäänsä ja hänen lämmin sydämensä kiintyi heti kuuromykkiin. Hänestä neiti Elfving sai aina avuliaan ystävän. Kesäksi v. 1898 matkusti neiti Elfving kotipuoleensa Ouluun. Kun hän syksyllä palasi takaisin Kurikkaan, oli rovasti Söderman omilla varoillaan rakennuttanut pappilan maalle talon kuuromykkäinkoulua varten. (Se talo on kuvassamme N:o 1 vasemmalla; oikealla oleva on myöhemmin rakennettu asunolaitos). Suuri oli neiti Elfvingin hämmästys ja ilo, kun hän nyt sai muuttaa koulunsa Korpelan hatarasta tuvasta uuteen komeaan taloon.

Samalla alkoi rovasti Söderman puhuta koululle valtioapua. Ensi kerralla ei sitä annettu, kun rovasti Söderman pyysi sitä neiti Elfvingille, eikä kuuromykkälle tahdottu antaa. Neuvottiin häntä itseään rupeamaan koulun johtajaksi, ehkä sitten saisi. Mutta rovasti ei osannut viittomakieltä. Ja hän oli jo 48 vuotta vanha mies. Mutta hän tahtoi sittenkin vielä oppia viittomakielen, voidakseen auttaa kuuromykkiä. Hän matkusti Jyväskylään oppiman viittomakieltä. Se oli rakkautta kuuromykkiä kohtaan! Opittuaan viittomakielen haki hän uudestaan valtioapua ja sai.

Nyt oli neiti Elfvingillä varta vasten rakennettu koulu, missä voi työskennellä kuuromykkäin hyväksi. Yhdessä työskentelivä rovasti Söderman ja neiti Elfving siellä hiukan yli 10 vuotta. Se on varmaan neiti Elfvingin elämän onnellisin aika. Koulun johdosta piti huolta rovasti Söderman, neiti Elfving oli opettajattarena. Kova oli isku, kun kuolema viime keväänä tempasi pois rovasti Södermanin, joka oli ollut hänen auttajansa ja tukensa. Tämän kirjoittajalle sanoi neiti Elfving: hän oli minulle kuin isä; kun hän kuoli olen kuin orpo.

Neiti Elfving on nyt ollut km. opettajana 25 vuotta. Se on pitkä aika. Monta kuuromykkää, onnettomuusveljeään ja -sisartaan on hän ehtinyt opettaa. Toivomme, että Jumala antaisi neiti Elfvingin vielä kauvan työskennellä Suomen kuuromykkäin hyväksi.

K. A. Nyman.

Havannoita Tampereen Talouskoulusta.

Elhkä jotkut km. Lehden lukijat ovat halukkaita kuulemaan käynnistäni Tampereen talouskoulussa ja mitenkä voin seurata opetusta sekä käytännöllisissä töissä että tietopuolisissa aineissa.

Pääsin oppilaaksi elok. 16 p. alkavan kolmekuukautisen keittokurssin ylemmälle osastolle. Koulussa on neljä keittiöluokkahuonetta, jokaiseen kuuluu keitto-opettajatar ja 20 oppilasta. Oppilaat keittivät ja leipoivat keittokirjojen ja keitto-opettajattaren antamien reseptien mukaan. He ottivat osaa myös puutarhatöihin kaksi tuntia päivässä ulkona pihamaalla olevassa isossa puutarhassa. Mainituissa töissä seurasin opetusta kuten toisetkin toverit.

Mitä tulee tietopuoliseen opetukseen, niin luennoitiin 8 tuntia viikossa kemiaa, puutarha-oppia, terveysoppia ja kirjanpitoa. Näillä tunneilla en voinut hyvin seurata opetusta. Sentähden kävin ystävällisen opettajattaren luona vastaamassa kirjallisiin kysymyksiinsä muutamissa aineissa.

Käytännöllisissä töissä (tavallisissa) keitto-opettajatar ja toverit tulimme toimeen puhelemalla. Huomasin ymmärtäväni heitä paremmin, kuin he minua. Keitto-kurssi loppui 6 p. marrask.

S. T.

Tietoja kotimaasta.

Kuolleita. Talon tytär *Hilma Jokela* Hausjärveltä kuoli viime heinäk. 17 p. 25 v. 6 k. 28 p. vanhana. Vainaja oli käynyt Jyväskylän km. koulun läpi. Heti koulusta päästyään tuli vainaja kivuloiseksi ja oli muutamia vuosia heikko, synkkämielinen ja hiljainen. Kuolema lopetti hänen vaivaloisen elämänsä ja kuolemaa hän odottikin. Vainajaa kaipaavat isä äiti ja siskot.

Turun sairashuoneessa kuoli viime huhtikuun 29 p:nä km. ompelijatar *Eriika Sofia Vuokko* (Grönroos) 41 v. 5 k. 25 p. vanhana keuhkotautiin. Vainaja oli syntynyt Perniössä ja kävi Turun viittomakoulun. Hän teki työtä Turussa Petreliuksen paitatehtaassa noin 12 vuotta kuolemaansa asti. Luonteeltaan oli vainaja ollut iloinen ja hyväntahtoinen. Kaipaamaan jäivät sisaret, veljet ja toverit Turun km. yhdistyksessä.

Viime toukokuun 29 p. vaipui kuoleman uneen Perniön Nurkkilassa talollisen poika *Magnus Edvin Saaristo* (Holmberg) 24 v. 5 k. 13 p. vanhana sairastettuaan keuhkotautia hänkin. Vainaja oli käynyt Turun puhekoulun läpi, lopetti koulunkäynnin v. 1904, oli senjälkeen kotonaan maanviljelystyoissa. Lähinnä kai-
paavat häntä isä, äitipuoli, ja sisarukset.

Km. *Heikki Laukka* Karstulan pitäjässä kuoli 21 p. elokuuta 72 vuoden vanhana.

Kesäkuun 30 p. kuoli Vöyrissä km. räätäli *Johan Enges* 58 vuoden vanhana. Enges sairasti vatsasyöpää.

Helmikuun 11 p. kuoli Viitasaarella km. *Juho Schöneman* 32 vuoden vanhana.

Marraskuun 6 p:nä lopetettiin Tampereen Talouskoulussa talouskurssi. Silloin sai myös todistuksen kursseihin osaa ottanut neiti Siiri Talvia Tampereelta. Neiti T. on voinut hyvin seurata kaikkea opetusta koulun käytännöllisissä oppiaineissa (keittämisessä, leipomisessa, kasvitarhan hoidossa y. m.), mutta oppitunneilla luokalla, jolloin opettaja on opettanut puhumalla, ei neiti T. ole voinut olla sentähden, että hän on kuuro. Vaikka neiti T. lukee hyvin huulilta, niin ei hän voinut ymmärtää kaikkea kuulevain opetusta, vaan hänelle on täytynyt kirjoittaa eri kysymykset, joihin hän on kotona kirjoittanut vastaukset. — Vuosi sitten oli neiti Tilda Vassi Vesilahdelta myös talouskoulussa Sääksmäen kansanopistolla. Hän ei myöskään voinut olla yhdessä kuulevain oppilaiden kanssa oppitunneilla, kun ei voinut lukea opettajain huulilta. Myös valittaa hän, että kasvitarha oppi on vaikeata km:lle, kun siinä on niin paljon vieraita ja uusia kasvien nimiä. — Tässä siis taas uusia todistuksia siitä, etteivät kmt aina menestyksellä voi oppia samoissa kouluissa ja oppikursseissa kuulevain kanssa.

Hyödyllinen ja hauska tilaisuus oli Helsingin kuuromykillä sunnuntaina marrask. 21 p. Silloin oli Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys (N. M. K. Y) kutsunut Helsingin Kuuromykkäin yhdistyksen jäsenet omaan taloonsa Vuorikadulle 17. Klo 12 päivällä tulivat kmt N. M. K. Y:n huoneustoon hyvin monilukuisina. Ystävällisesti otettiin heidät siellä vastaan. Yhdistyksen sihteeri, past. A. Malin ja toisiakin yhdistyksen jäseniä oli läsnä. Mentiin ensin vastaanottohuoneeseen ja sitten pienempään kokoussaliin. Täällä past. Nyberg ensin piti esitelmän N. M. K. Y. tarkoituksesta, sen synnystä ja sen levenemisestä Suomessa. Sitten saivat kmt käydä kaikissa yhdistyksen huoneissa katsomassa: juhlasalissa, jossa ihailtiin kauniita lasimaalauksia ja kuvanveistoksia, voimistelusalissa, suihkykylpyhuoneissa, kirjas-

tossa, ruokasalissa, seurusteluhuoneissa y. m. Katseltiin monia tauluja ja valokuvia, luettiin seiiniin piirustettuja raamatunlauseita j. n. e. Sitten mentiin laulusaliin. Siellä N. M. K. Y:n laulukunta parhaillaan piti harjoitusta. Nuoret laulajat (50 henkeä) tahtoivat laulaa km:lle. Ja km:t tahtoivat mielellään katsoa sitä. Liikutetuin mielin esittivät laulajat kauniimpia ja parhaita sävelleitään (laulujaan) ja tarkkaavaisina, hartaina koettivat km:t sitä »kuunnella». Omituinen tilaisuus, jota laulajat eivät unohda, eikä km:t myös. — Vielä annettiin kaikille km:lle pieniä kirjoja poislähtieissään. Kiitollisina meni kukin kotiinsa. — Kun km:t illalla koontuivat omaan yhdistykseensä oli heillä paljon puhumista käyntinsä johdosta N. M. K. Y:ssä. Uusia vaikutuksia ja ajatuksia he sieltä saivat.

Viipurin Km:n elämästä tämän syksyn aikana olemme saaneet muutamia tietoja. Syyskuussa tekivät km:t huvimatkan. Tiistai- ja perjantai-iltoina on ollut käsityö-illoja, niinkuin ennenkin. Oli aijottu pitää myyjäiset tänä syksynä, vaan töitten vähyyden tähden ne siirrettiin ensi kevääseen. »Me työskentelemme laiskasti, kuin etanat», kirjoittaa viipurilainen. Sunnuntaina kokoonnutaan klo. 5—8 i. p. Ohjelmassa on: »loruamista», keskustelua, teenjuontia ja numero-leikkiä, »johon km:t eivät ikinä kyllästy». »Kai-kista pahin seikka on se, ettei meille kukaan opeta Jumalan sanaa», kirjoitetaan vielä. Hartaushetki olisi paljon ylösrakentavaisempi (hyödyllisempi), kuin tupakanpolto porstuassa, tahi peluu ja leikki. Mutta sille ei voi mitään. Kaupungissa vallitsee yleinen työttömyys. Sen seuraus: usea km. poika kulkee työttömänä paikasta toiseen. Ei löydy työtä. Monet heistä aikovat jo muuttaa muualle työn hakuun. Huonot ajat! Vaikka Kuopion kesäkoulussa puhuttiin, että on parempi olla maalla, tuli tänne kuitenkin maalta 2 km., poika ja tyttö työtä etsimään. Heidän vanhemmillaan on omat talot. Tyttö meni takaisin kotiin kun ei saanut työtä. Poika oli työssä jonkun aikaa, mutta sitten loppui työ. Eräs km. oli Diakonissalaitoksessa (sairashuone) sairaana 4 viikkoa. Pää oli kiipeä. On jo terve».

Raittius-iltaman toimi Turun Km. R. yhdistys marraskuun 7 p. Ohjelmassa oli ensin pieni esitelmä keuhkotaudista, L. Sandellin kertomus väkijuomain turmeluksesta ja E. Savisaaren esitelmä alkoholin vaikutuksesta ihmisen ruumiiseen. Väliajan jälkeen rouva E. Virtanen kertoi kertomuksen: »Lyhin tie vaivaistaloon». S. Rajala lausui runon: »Raittiusasian puolesta». Sitäpaitsi oli ohjelmassa kaksi kuvaelmaa: Tahdotko lasin viinaa? ja Kääntymys raittiuuteen.

Vihittyjä. Turussa vihittiin ²⁸/₈ puuseppä Vihtori Kallio ja neiti Hanna Kallio (kuuleva). ¹¹/₉ suutari Juho Nyman Kaarinasta ja neiti Aliina Aarnio Liedosta; ¹⁸/₁₀ puuseppä Akseli Aarnio ja neiti Vendla Henrikson; ⁴/₁₂ Vihtori Mäkelä ja neiti Sigrid Vartio.

Tietoja kuuromykistä. Helga Lehtiö (Inberg) Uskelasta on päässyt palvelukseen marrask. 1 p:stä Finnby'n kappalaisen past. A. Vileniuksen luo.

Räätälinoppilas Paavo Lepistö on muuttanut Salosta Finnby'hyn Engblom'in räätälinliikkeeseen.

Aistivalliskoulut. Oulun kuuromykkäinkoulun johtajan-virkaa ovat hakeneet opettaja, filos. maisteri Edv. Lück ja kuuromykkäin matkapappi K. A. Nyman, sekä opettajanvirkaa samassa oppilaitoksessa opettajat S. Seppälä, E. I. Vilkki ja H. M. Rekola.

Kuunteluapurahoja on kouluylihallitus myöntänyt seuraaville aistivalliskouluopettajille: Josefiina Halmeelle 300 mk., W. V. Janhoselle 200 mk., Elsa Reinilälle 200 mk., Anna Rissaselle 200., Aina Räsäselle 200 mk., O. A. Myyryläiselle 200 mk. ja Elsa Vidbomille 200 mk.

Eläke. Jyväskylän kuuromykkäkoulun opettajattarelle Helena Luomalle on senaatti myöntänyt 2,400 mkan elinkautisen eläkkeen.

Tekijäpalkkio. Jyväskylän knuromykkäkoulun johtajalle E. J. K. Luomalle on senaatti myöntänyt 500 mkn tekijäpalkkion hänen julkaisemastaan oppikirjasta »Lyhyt Raamatun Historia kuuromykillä».

Vaasan kuuromykkäin yhdistys. Jo toistakymmentä vuotta sitten perustettiin Vaasaan km. yhdistys. Sen perustaja oli innokas km:äin ystävä Albert Tallroth, joka itsekin oli kuuromykkä. Mutta kun Tallroth v. 1899 kuoli, kuoli myös mainittu yhdistys vähitellen sopivan johdon puutteessa. Nyt on kuuromykkäin yhdistys Vaasassa herätetty uudestaan toimintaan. Lokakuun 22—25 päivinä kävi nim. Liiton asiamies Herra John Sundberg Vaasassa tekemässä selkoa kuuromykkäin yhdistysten hyödystä ja tarpeellisuudesta. Ja lokakunn 24 p. herätettiin »Vaasan kuuromykkäin yhdistys» uudestaan eloon. Sen puheenjohtajaksi valittiin pastori Nyman varapuheenjohtajaksi kirkkoherran rouva E. Sandström, kirjuriksi neiti E. Levon ja toimikuntaan sen lisäksi neiti Thea Sandström rahastonhoitajaksi ja kuuromykkäin keskuudesta Nikolai Söyring, Anders Gref ja Karl Forström.

Kuuromykkäin auttajayhdistys. Vaasassa toimeenpani sunnuntaina marraskuun 14 p. hengellisen iltaman luterilaisella

rukoushuoneella. Pastorit Ahlström ja Nyman pitivät puheita. Pastorska Ahlström ja neiti Levön lauloivat soololaulua. Tarjoiltiin myös teetä. Yleisöä oli saapunut oikein paljon. Iltamassa kannettiin kolehti joka tuotti niitten rahojen kanssa mitä teetarjoilusta tuli yhteensä 73 mk. 70 p. Auttajayhdistys on päättänyt antaa mainitun summan Vaasan kuuromykkäin yhdistykselle.

Kuuromykkäin-liiton merkki. Jo viime kevännä julkaisi Km. liiton johtokunta *kilpailun* oman, pienen rinnalla pidettävän merkin piirtämisestä km. liiton jäsenille. Kilpailuun lähetti 12 km. piirustusehdotuksia. Ehdotuksia tuli kaikkiaan 60 kappaletta. Näitä ehdotuksia tarkasti marraskuussa erityinen toimikunta, johon kuuluivat herrat J. Hirn, J. Sundberg, E. Karilas, A. Jokelainen, sekä arkkitehti R. Eklund. Tämä toimikunta määräsi ensimmäisen palkinnon, 15 mk. nimimerkille »Kavio», toisen palkinnon, 10 mk. nimimerkille »Kirvu», ja kolmannen palkinnon 5 mk. nimimerkille »Osoite». — Kun ne kirjeenkuoret avattiin, joihin oli kirjoitettu »Kavion» »Kirvun» ja »Osoitteen» oikeat nimet niin huomattiin, että nuo kolme parasta palkittua piirustus-ehdotusta oli lähettänyt sama henkilö, nimittäin kivenpiirtäjä *Kaarle Helenius* Helsingistä (Turun koulun ent. oppilas). Hän sai siis kaikki palkinnot. Liiton merkki tulee siis tehtäväksi ensimmäisen palkinnon saaneen ehdotuksen mukaiseksi.

Lisää Jatkokursseja. Suomen Aistivialliskoulujen Lehden viime numerossa on past. Nyberg'in kirjoittama kirjoitus, jossa hän kehoittaa Kuuromykkäin Auttajayhdistystä ja Km. liittoa ensi kesänä toimittamaan yhteiset jatkokurssit *Turun ja Porvoon vanhojen viittomakoulujenoppilaille*. Julkaisemme kirjoituksen vast' edes kokonaan myös Km. lehdessä.

Huonoja työaikoja pelätään yleensä ensi talvena tulevan. Kaupungeissa jo tunnetaan työn puutetta ja rahan vähyyttä. Älkää siis ruvetko matkustamaan maalta kaupunkeihin työtä etsimään. Se on turhaa. Kaupungeissa on työttömiä paljon. Ehkä maalla voi paremmin päästä talven yli kuin kaupungeissa!

Käkisalmen pieni km. koulu saa sekin taistella varojen puutteen kanssa. Syyslukukausi alkoi lokak. 1 p. ja loppuu jouluk. 12 p. Ensi kevätlukukaudeksi ajkotaan koulu sulkea ja jäädään odottamaan antaako senaatti valtio-apua koululle. Koulua perustettaessa koottiin sille varoja keräyslistoilla. Niitä saatiinkin niin paljon, että uskallettiin työ alkaa. Monet koulun ystävät lahjoittivat silloin rahoja, muutamat enemmän, toiset vähemmän. Eräskin henkilö lahjoitti 350 mk., toinen 50. j. n. e. Suomen

Km. liitto on myös vähän koettanut auttaa asiaa. Toivokaamme tälle koulu-yritykselle valoisempaa tulevaisuutta!

S. ja A. Bovalliuksen kuuromykkäkodista Pieksämäen Nikkarilassa laskettiin tänä syksynä 8 oppilasta, nimittäin:

Katri Kivimäki, joka sai palveluspaikan leipuri Lehmuskoskella Tyrväässä; Maria Luukkonen, palveluspaikka vuokraaja Tikkasen luona Joroisten pappilassa; Suoma Sillanpää, palveluspaikanviljelijä Rantasella Tyrvännöllä; Pauliina Säisä, mennyt kotiinsa; Iida Timonen, palvelukseen opettaja Kurkelan luona Sippolaan; Hilda Tähtinen palvelukseen maanviljelijä E. af Hällström'ille Lohjalla; Kustaava Varis, palvelukseen opettajatar Sikaselle Joroisiin; Lyydi Jäntti kotiinsa.

Oppilaiksi otettiin neljästätoista hakijasta seuraavat:

Miia Pekkala Rovaniemeltä, Katri Reinikainen Jääskestä, Edla Arelin Ulvilasta, Alma Joosefin-tytär Hausjärveltä, Signe Kilpinen Pornaisista, Hilma Muteli Keuruulta, Maria Pietilä Huittisista, Aina Kyläniitty Kiukaisista, Eeva Heinänen Pielisjärveltä, Lyydi Mattila Mäntyharjulta, jotka kaikki saapuivat laitokseen marraskuun 1:nä ja 2:nä päivänä. Jo kesän kuluessa otettiin oppilaiksi Maria Mähönen Hartolasta, Loviisa Kilponen Ätsäristä ja Anna Piironen Helsingistä. Oppilaita on nyt 20.

Anna Jurvonen on muuttanut Mikkelin Karilasta Joroisiin Koskenhoviin.

Myyjäiset pidettiin Helsingin km. yhdistyksessä joulukuun 2 päivänä. Sekä km. pojat että tytöt olivat koko syksyn aikana käsityö-iltoina joka tiistai ja perjantai valmistaneet paljon käsitöitä myytäväksi. Pojat veistivät ja höyläsivät, sekä kutoivat verkkokiikkuja. Tytöt ompelivat esiliinoja, peitteitä, lastenvaatteita, kutoivat sukkia, lapasia y. m. Kaikki nämä käsityöt myytiin ja saatiin rahaa noin 6—7 sataa mk. Tällä rahalla Helsingin km. yhdistys maksaa huoneustonsa vuokraa, ostaa kirjoja, tilaa sanomalehtiä, toimittaa oppikurseja, sekä auttaa köyhimpiä km. — Myyjäisissä kaupattiin myös muutamain yksityisten kuuromykkäin töitä, sekä rouva Helena Luoman Kotikutomon kankaita, joita km. tytöt ovat kutoneet.

»**Heffata**» **kuuromykkäin yhdistys** kokoontuu joulujuhlaa viettämään Huittisten kansanopistolle joulukuun 27 p. Tarjoilu ilmaiseksi! — *Lahden* ja sen ympäristön km:n joulujuhla on jouluk. 26 p. *Porvoon* km. yhdistys pitää joulujuhlaansa jo jouluk. 12 p., *Helsingin* km. joulujuhla on tammik. 4 tahi 5 päivä.

Lehtemme tilausmaksut tältä vuodelta ovat välttämättömästi pian maksettavat, jollette jo ennen ole niitä maksaneet.

Kuuromykan tekemä veistoteos taidenäyttelyssä. Kuvanveistäjä Juho Talvia on muovannut kipsiin toimittaja Julius Hirnin rintakuvan, joka oli nähtävänä Ateneumissa pidetyssä taidenäyttelyssä. Eräässä sanomalehtiartikkelissa mainitaan siitä: »Suomen suurin sanomalehtimies» on meistä hyvin onnistunut.

III:n palkinnon on saanut km. lohkotilallinen Leander Huhdanoja Pöytyällä pienviljelijäin kilpailussa 103 pisteellä Pöytyän maamies-seuralta. On hauskaa nähdä, että km. maanviljelijät ovat innostuneet maanviljelykseen ja osaa ottavat viljelijäin kilpailuun. Seurattava esimerkki!

Kuuromykkäin Joulu. Vielä on Joululehtiä saatavana. Koettakaa vielä myydä ja levittää niitä. Lehtiä saa ostaa rouva Helmi Nyberg'iltä (os. Helsinki, Uusi Kirkkotie 4). Monet asiamiehet ovat myyneet paljon niitä. Enemmän kuin viime vuonna. Tammikuun numerossa kerromme enemmän sen levenemisestä. Muutamia satoja on vielä jäljellä. Myykää ne loppuun!

YSTÄVILLE!

Pitäkää huolta siitä että K. m. lehti löytyy jokaisen kuuromykan kodissa. — Hankkikaa tilaajia myöskin kuulevien joukosta K. liiton äänenkannattajalle!

Tilauhinta on 1: 50 penniä vuodessa. Joka on hankkinut 10 tilaajaa, hän saa itselleen yhden lehden ilmaiseksi. Joka hankkii 20 kappaletta, saa tietysti kaksi lehteä ilmaiseksi j. n. e. — Voitte saada pienen sivutulon samalla kun edistätte lehden leviämistä. — Siis toivomme, että tilaajien luku lisäntyy yhä enemmän ainakin 1,000 asti.

Kehoitus.

Helsingissä asuvat, eri km. kouluissa käyneet kuuromykät, pyytävät kunnioittavimmin huomauttaa arvoisia entisiä opettajiaan eräästä seikasta.

Pian taas tulee joululoma km. kouluhinkin. Useat opettajista silloin matkustelevat, sangen usein on matkan päämaalina Helsinki. Monta kertaa on tapahtunut kuluneitten joulunpyhien ja joululomien aikana, että yksi ja toinen Helsingin km. tulee toveriensa luo yhdistyksen huoneustoon ja kertoo iloisena uutisena nähneensä sen ja sen km. opettajan kadulla. Silloin km:t toivoivin mielin rupeavat odottamaan: eiköhän tuo opettaja, tahi opettajatar tule km. yhdistykseenkin katsomaan ja tapaamaan Helsingin km. ja entisiä oppilaitaan. Odotetaan, toivotaan. Uutinen leviää km. keskuuteen, kokoonnutaan sunnuntai-ilta kokoukseen. Mutta odotus on tavallisesti turha. Opettajaa ei kuulu. Hän kävi Helsingissä, mutta *ei* käynyt katsomassa km., entisiä oppilaitaan, jotka hartaasti häntä odottivat! He pettyvät ja kenties tuntevat tulleen askelta kauvemmas opettajistaan.

Helsingin km. yhdistyksen johtavat henkilöt pyytävät arv. opettajain ottamaan tämän pikku seikan suosiolliseen huomioon. Kun käynte Helsingissä joululuvan aikaan, tahi milloin tahansa, ja jos tilaisuutta suinkin on, niin alkää menkö yhdistyksemme oven ohi. Huoneustomme sijaitsee *Rikardin kadun n:o 2*, Kasarmikadun kulmassa. Se on avoinna arki-iltoina kl. 7—9 i. p., sunnuntaisin, jolloin siellä jäsenet ovat lukuisammin, kl. 6—9 i. p. Terve tuloa!

Ilmoitus.

Yksi kuuromykkä tyttö ja poika saavat palveluspaikan maalla.

osoite **Br. Lundberg.**

Köklaks, Lappböle, Nyby.

18—20 vuoden vanha, puhekoulun käynyt ja käsitöihin harjaantunut, **vakava** kuuromykkä tyttö saa sisäkön paikan, jos lähettää jäljennökset entisistä palvelus-todistuksistaan sekä, jos mahdollista valokuvansa, joka palautetaan.

Hulda Vikman.

osoite: Rauma.

Vihitty:

Ebba Tuomikoski.

Anian Nyman.

Pori. 27/11 1909. Hanko.

Tilaus-ilmoitus.

Kuuromykkäinlehti

ilmestyy v. 1910 samalla tavalla kuin ennenkin kerran kuukaudessa. Tilaushinta pysyy entisellään *1 mk. 50 p.* vuodelta. *Lehteä on paras tilata likeisimmasta postikonttorista.* Mutta sitä voi myös tilata suoraan toimitukselta, jos kirjeessä lähetetään *1 mk. 50 p.* edestä postimerkkejä (mieluiten 10 p. merkkejä). On paras, että jokainen tilaa lehensä jo *joulukuussa.*

Lehden julkaisee Suomen Kuuromykkäin liitto. Sen tarkoituksena on tarjota maamme suomeapuhuille kuuromykillä sivistävää, hyödyllistä ja huvittavaa lukemista sisällöltään uskonnollista ja muunkinlaista. Lehteen hankitaan niin tarkkoja tietoja, kuin on mahdollista Suomen kuuromykkäin elämästä ja riennoista.

Jotta lehti tulisi yhdistäväksi siteeksi maamme suomenkielisten kuuromykkäin kesken, on välttämätöntä, että he itse avustavat lehteään. Toivomme siis, että kuuromykät yhä enemmän lähettävät lehteensä kirjoituksia, uutisia ja yleensä tietoja itsestään, työstään, harrastuksistaan j. n. e. Kuuromykkäin opettajia, omaisia ja ystäviä kehoitamme myös arvoisilla kirjoituksillaan lehteämme muistamaan. Huomautamme vielä, että on päätetty ensi vuonna osittain *suurentaa lehteä*, niin että muutamat numerot ilmestyvät useampisivuisina sen mukaan, kuin kirjoituksia saapuu. Lehteä koskevista asioista sopii kirjoittaa jommallekummalle allekirjoittaneista. Kirjoitukset olisivat lähetettävät allekirj. Nyberg'ille.

J. Sundberg,

vastaava.

Yrjönkatu 5.

Hugo Nyberg,

Toim. sihteeri.

Uusi Kirkkotie 4.

„Kuuromykkäin Joulu“ v. 1909.

Tilatkaa! Levittäkää sitä tuttavillenne! Hinta 50 p. kpl. Hyviä kirjoituksia! Runsaasti kuvia! Älkää olko hitaita!